

Zápis

zo zasadnutia Smart Cities klubu

Dátum:	4. apríl 2017	
Miesto:	Zväz stavebných podnikateľov Slovenska (ZSPS) – Viedenská cesta 5, Bratislava	
Zúčastnení:	Podľa prezenčnej listiny (v prílohe č.1)	
Vedenie:	Ing. Vladimír Jurík , zakladateľ Smart Cities klubu	
Zápis:	Ing. arch. Peter Kovačik , riaditeľ sekretariátu ZSPS	

V úvode privítal Vladimír **Jurík** prítomných a predstavil ich. Vyjadril uspokojenie so širokou účasťou hlavných aktérov podpory projektu inteligentných miest Smart Cities.

Prezident ZSPS Pavol **Kováčik** zdôvodnil záujem stavbárov o rozbeh Smart Cities, pretože okrem nesporného pokroku moderných komunikačných a informačných technológií a ich vplyvu na kvalitu života v mestách, určite prinesú i "tvrdé projekty" (tvorba verejných priestorov a iné), ktoré rozšíria pracovné príležitosti najmä pre malé stavebné firmy. A práve tie tvoria väčšinu slovenského stavebníctva.

Štátny tajomník rezortu hospodárstva Rastislav **Chovanec** v úvode uviedol, že Smart Cities sú vo svojej podstate predovšetkým vecou samosprávy (miest, obcí, regiónov) a úlohou rezortu je pripraviť príslušný východiskový dokument (v termíne do 15. apríla t.r.), ktorým jednak zozbiera doterajšie skúsenosti slovenských miest, ale najmä uvedie súbor oblastí, ktoré môžu byť predmetom financovania či už z fondov EÚ, alebo zo štátneho rozpočtu. Zároveň zdôraznil význam miest ako motorov rozvoja regiónov a uviedol, že prioritou MH SR je podpora podnikateľského prostredia cestou inovácií, kde naše Smart Cities zohrajú kľúčovú úlohu, tak, ako zohrali kľúčovú úlohu investície do Smart miest v západnej Európe a v Škandinávii.

Štefan **Bielak**, podpredseda ZMOS a predseda komory miest ZMOS vyjadril plnú podporu mestám v rámci ich Smart aktivít. ZMOS sa považuje za ich prirodzenú základňu. Uviedol, že treba tieto aktivity systematizovať, keďže sa dnes mediálne považuje za "smart" kdečo... Potvrdil potrebu pripravovaného dokumentu z dielne rezortu hospodárstva a naznačil, že v tejto fáze rozbehnutia nového rozvojového konceptu by sa nemalo ísť cestou vytvárania nových stratégií a koncepcií, ale Smart riešeniami by sa mali realizovať ciele PHSR rozvoja miest.

Ďalej, tak ako to napokon v úvode predvídal Vladimír **Jurík**, keď upozornil, že ide o prvé zasadnutie so širokospektrálnym programom, sa rozvinula široká a v mnohom veľmi podnetná. Pričom sa dalo odčítať, že pozornosť prítomných sa sústredila najmä na tieto základné okruhy:

1. Výber, vízie a špecifiká cieľov Smart
2. Spolupráca (štátu a samosprávy) na príprave a úloha verejného obstarávania pri realizácii Smart riešení
3. Finančné nástroje realizácie projektov
4. Výmena skúseností a propagácia úspešných postupov

AD1.:

Prítomní sa po diskusii zhodli v názore, že každé mesto, práve tak ako je svojim spôsobom jedinečné, bude, resp. by malo mať svoj vlastný globálny cieľ, ktorý chce dosiahnuť Smart spôsobom

(Ján Kelo, expert Smart Cities klubu). Tu, ako to zdôraznili viacerí prítomní primátori miest, Vladimír **Jurík**, David **Bárta** a ostatní, je nesmierne dôležitá práca s občanmi, ich vnímaním potrieb a mierou ich stotožnenie sa s pripravovaným projektom. Vladimír **Jurík** okrem toho zdôraznil, že v príprave mesta musí byť na začiatok zaradený audit pripravenosti, teda analýza možností, problémov a cieľov riešenia. Inak sa zopakuje doterajšia prax, kedy sa žiaľ často len čaká na výzvy a potom sa uvažuje ako prostriedky minúť, len aby sa minuli... Ďalej, ako zdôraznil je dôležité, aby práce na Smart mestách boli rozdelené do etáp a aby boli stanovené merateľné ciele a aby aj miestne firmy a obyvatelia miest mali možnosť reálne sa do tohto procesu zapojiť.

AD 2.:

Ako zdôraznil primátor Popradu Jozef **Švagerko**, rezort hospodárstva a ZMOS budú musieť byť prirodzenými partnermi, prostredníctvom, ktorých môžu mestá plnohodnotne rozvinúť svoju činnosť na projektoch. Je totiž zrejmé, že sa to neobíde bez príslušných legislatívnych či koncepcných zmien v štátnej politike. Jana **Juríková** v tejto súvislosti poukázala na skutočnosť, že nové ciele sa nedajú dosiahnuť starými metódami – vid' verejné obstarávanie na báze najnižšej ceny. Pavol **Kováčik** spomenul, že sa zväzu podarilo cestou spolupráce s Úradom pre verejné obstarávanie dosiahnuť, aby projektovanie a stavby nemohli byť obstarávanie cestou elektronického trhoviska. Veľvyslanec Igor **Hajdušek** uviedol, že je možné sa inšpirovať zahraničnými skúsenosťami (Francúzsko, Nemecko) a súčasne prostredníctvom Smart riešení ukázať v čom sme iní a jedineční – sľúbil za svoj post podporu klubu a informácie o aktivitách veľvyslanectiev iných krajín na Slovensku, ktoré si postavili rozvoj Smart Cities, ako svoju prioritu. Sympaticky vyznel aj iniciatívny návrh Miriam **Letašiovej**, ktorá za sekciu podnikateľského prostredia na hospodárskom rezorte ponúkla spoluprácu s Smart Cities klubom, ako platformy na spoločné hľadanie inovatívnych riešení a podporných projektov. Úlohou rezortu hospodárstva bude ich odkomunikovať s ostatnými príslušnými rezortnými partnermi i mimovládnyimi organizáciami tak, aby sa našli v príslušnom rozvojom "balíčku".

AD 3.:

Vladimír **Jurík**, Pavol **Kováčik** a ďalší pripomenuli potrebu pripraviť sa aj na obdobie bez eurofondov, alebo že ich bude podstatne menej. Čo znamená – ako zvlášť zdôraznil Vladimír **Jurík** - vytvoriť priestor aj pre hybridné projekty, ktoré môžu znamenať výrazný prielom v oblasti komunálnych investícií – pretože pôjde z významnej časti o návratné zdroje, pri ktorých budú banky sledovať dobu návratnosti vložených prostriedkov a vyberať ich podľa ekonomickej efektívnosti. K ich príprave, resp. okolnostiam využitia sa vyjadril Martin **Polónyi** z rezortu financií. Prítomní boli informovaní aj o "návratovej schéme" uplatňovanej v Poľsku, ako aj pokuse MF SR o možnú realokáciu zdrojov IROP na programy Smart, ktorá však v súčasnosti závisí viac od politického rozhodnutia, ako od snahy nájsť dohodu medzi pracovníkmi Ministerstva financií SR a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Ján **Ferenčák**, primátor Kežmarku informoval o situácii v Poľsku (kde hľadajú zadefinovanie Smartu) ako aj v krajinách V4, v ktorých sú zrejme najďalej v Českej republike. V súvislosti s tým David **Bárta** odporúčal ísť cestou malých projektov Smart Cities, ktoré sú financovateľnejšie a dostávajú sa najbližšie k obyvateľovi mesta a pomáhajú zvyšovať povedomie a podporu Smart riešení.

AD 4.:

Vladimír **Jurík** odporúčal, aby sa ako priorita vnímala potreba výmeny skúseností. Je to najosvedčenejšia cesta ako efektívne naštartovať nové procesy, vzhľadom k tomu, že veľké množstvo Smart riešení je zo zahraničia už známe. Malo by ísť o pilotné vypracovanie max. 7 projektov 7 miest, tak, aby sa dobré postupy dostali do praxe a eliminovali sa slepé uličky riešení. Cieľom Smart Cities klubu v súčasnosti nie je robiť masívny "nábor" miest, ale pomôcť pri realizácii pilotných riešení tak, aby mestá – nasledovníci – mohli v širokom rozsahu získať a uplatňovať nadobudnuté know-how a prispieť tak k regionálnemu rozvoju a k regionálnej zamestnanosti. Dôležitý pritom bude dôraz na také oblasti, ktoré umožnia širokú platformu využiteľnosti v mestách, regiónoch, či dokonca v obciach, čo privítali aj prítomní zástupcovia MH SR a ZMOS. Pavol **Kováčik** informoval o svojom rokovaní s viceprezidentom EIB a o súčasných možnostiach

financovania projektov z ich strany, pričom zdôraznil, že aj EIB – v diskusii s MH SR a inými inštitúciami na Slovensku – si uvedomuje, že bude potrebné hľadať aj nový formát spolupráce s komunálnou sférou. Predovšetkým pôjde o menšie projekty s vysokou pridanou hodnotou. Oznamil, že ZSPS ako jeden z gestorov každoročnej súťaže Stavba roka preverí možnosť udeľovania ceny za najlepšie **Smart riešenie**, a to cestou slávnostného vyhlasovania udelených cien v televíznom priamom prenose na RTVS v rámci programu medzinárodnej výstavy stavebníctva CONECO na výstavisku Incheba v Bratislave v roku 2018.

ZÁVEROM:

Vladimír **Jurík** zdôraznil potrebu spájať Smart Cities klub sa so všetkými aktérmi Smart Cities na Slovensku, využiť informačné zdroje zo zahraničia – začínajú už spolupracovať aj niektoré naše zastupiteľské úrady – a využívať najlepšie skúsenosti. V tomto smere avizoval aj elektronickú platformu, ktorú budú môcť mestá využívať, a to aj so zapojením zahraničných subjektov.

Miloslav **Jurík** informoval o pripravovanej Letnej škole Smart Cities v Škandinávii, ktorá sa uskutoční v termíne od 26. do 30. júna 2017, a ktorú organizuje Smart Cities klub v spolupráci so ZMOS a švédskou komúnou. Účastníci letnej školy navštívia mestá Štokholm, Aneby, Jönköping, Göteborg, Malmö a Kodaň. Budú mať možnosť oboznámiť sa so švédskymi a dánskymi Smart riešeniami – najmä z oblastí odpadového hospodárstva, energetiky, mobility a verejných priestorov, komunikácie s obyvateľmi, ale aj urbanizmu a celkového riadenia rozvoja miest.

Vladimír **Jurík** – ktorý prvé zasadnutie Smart Cities klubu moderoval - následne zhrnul závery, pričom zdôraznil, že klubové stretnutia sa budú štandardne realizovať v menšom formáte – na žiadosť primátorov vždy v inom meste. Stretnutia sa budú vždy dôsledne zameriavať na tvorbu záverov, použiteľných pre mestá – záujemcov, pre ZMOS a ministerstvá – s cieľom zlepšovať legislatívne prostredie na podporu tvorby Smart Cities. V rámci stretnutí primátorov bude dôraz kladený na aplikačnú prax predstavovanú iniciatívou miest a finančnou podporou inštitúcií, ktoré postupne budú na podporu Smart Cities určené.

Bratislava 6. apríla 2017